

**دانشکده: پرستاری و مامایی گروه آموزشی: پرستاری مقطع و رشته‌ی تحصیلی: کارشناسی ارشد پرستاری
نیمسال تحصیلی و سال تحصیلی: دوم ۹۶-۹۵**

نام واحد درسی: طب مکمل، طب جایگزین و نقش پرستار در آنها
تعداد واحد: ۵/۱ واحد (تئوری: ۱ واحد معادل ۱۷ ساعت و ۰/۵ واحد معادل ۲۶ ساعت)
نوع واحد: نظری و عملی
پیش نیاز: داروشناسی اختصاصی، پاتوفیزیولوژی، پایش وضعیت سلامت بزرگسالان
زمان برگزاری کلاس: روزهای: یکشنبه ساعت: ۱۲-۱۰ مکان برگزاری: کلاس شماره: ۸ تعداد دانشجویان: ۱۰
مسئول درس: دکتر شیرین حسن‌وند
اساتید (به ترتیب حروف الفبا): دکتر حسن‌وند و دکتر ماندانا ساکی
ساعات مشاوره با دانشجو: یکشنبه ۱۳:۰۰-۱۲:۰۰
آدرس الکترونیک اساتید:
دکتر ساکی: mandana_saki@yahoo.com دکتر حسنونند: hasanvand.sh1390@gmail.com

شرح دوره: (لطفا شرح دهید)

در این درس فراگیران با مفهوم و مصادیق طب مکمل آشنا گردیده، با اتکا به آموخته‌های خود، موارد مناسب برای کاربرد طب مکمل و جایگزین را در پیشگیری، مراقبت و درمان بیماری‌ها و ارتقاء سلامت تشخیص می‌دهد. بر اساس الگوی منتخب به کسب مهارت در چگونگی آموزش به مددجو و خانواده در اختلالات حاد و مزمن و نیز انجام مراقبت از خود در حیطه‌های مختلف می‌پردازد.

هدف کلی: (لطفا شرح دهید)

آشنایی فراگیران با طب مکمل و جایگزین، کاربرد آن در حفظ و ارتقاء سلامت، پیشگیری، درمان و توان بخشی بیماری‌های حاد و مزمن بزرگسالان
شیوه‌های تدریس:

پرسش و پاسخ، بحث گروهی، کاوش و کار گروهی در محیط کلاس و عرصه، ارائه سمینار دانشجویی و نمایش فیلم

وظایف و تکالیف دانشجو: (لطفا شرح دهید)

بخش نظری

۱. مطالعه موضوعات درسی با کمک منابع توصیه شده قبل از شروع کلاس توسط کلیه دانشجویان محترم
۲. حضور فعال و مستمر در جلسات کلاس درس و بحث گروهی
۳. ارائه سمینار دانشجویی مطابق با رئوس مطالب با استفاده از کتب معرفی شده در انتهای طرح درس
۴. ارائه سمینار دانشجویی به راهنمایی مدرسین طبق برنامه ریزی انجام خواهد شد.
۵. کلیه مقالات انتخاب شده توسط دانشجویان می‌بایست قبل از ارائه توسط اساتید درس مربوطه تایید شوند.
۶. ارائه یک مقاله فارسی و انگلیسی توسط کلیه دانشجویان متناسب با عنوان سمینار دانشجویی خود (عدم استفاده از آن در تهیه محتوای سمینار)

به نام آنکه جان را فکرت آموخت

دانشگاه علوم پزشکی لرستان
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی
واحد برنامه‌ریزی درسی و آموزشی
طرح دوره (Course Plan)

بخش عملی

• متعاقباً اعلام خواهد شد.

وسایل کمک آموزشی:

پروژکتور اسلاید

تخته و گچ

سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

نحوه ارزشیابی و درصد نمره: (از نمره کل)

بخش نظری:

۱. شرکت فعال و حضور مستمر : ۲۰٪ (۱۰٪ حضور مستمر و ۱۰٪ حضور فعال)
۲. سمینار دانشجویی : ۵۰٪ نمره (ارائه شفاهی ۳۰٪ و ارائه کتبی ۲۰٪)
۳. ارائه مقالات به صورت بیب کارت : ۳۰٪ (۱۵٪ مقاله فارسی و ۱۵٪ مقاله انگلیسی)
بیب کارت : به روز بودن مقاله (حداکثر ۵ ساله گذشته) : ۳٪ ، ترجمه سلیس و روان : ۴٪ و سازماندهی و رعایت اصول در تهیه بیب کارت : ۸٪)

توجه : محتوای سمینار حداقل از یک هفته قبل به تایید استاد مربوطه رسانده شود. جامعیت و به روز بودن محتوا ، کفایت منابع (حداقل ۷ رفرنس ، فارسی و لاتین) ، تحویل به موقع تکلیف (حداکثر یک هفته پس از ارائه کلاسی) ، سازماندهی محتوا ، بهره گیری از روش تدریس مناسب و فعال ، تسلط بر موضوع ، رعایت اصول نگارش ، درج منابع در متن و انتها مطابق رفرنس نویسی دانشکده از جمله معیارهای است که در ارزشیابی نمره نهایی دانشجو لحاظ خواهد شد.

• بخش عملی : ۳۰٪ نمره

منابع پیشنهادی برای مطالعه: (لطفاً نام ببرید):

- کتب، مقالات و سایت های مرتبط با طب مکمل و جایگزین
- Neighbors, M. Marek, JF. Green, C.J. Manahan, F.D. (Last edition) “ Phipps, Medical-Surgical Nursing” Philadelphia: Mosby
- Kearney, N. Richardson, A. (Last edition) “ Nursing Patients with Cancer: Principles & Practice” Edinburgh: Elsevier
- خیر اندیش، حسین. حجامت از دیدگاه اسلام. انتشار ابتکار دانش. ۱۳۸۸
- بهنام، فاضل حمید. هومیوپاتی از درمان تا شفاء، انتشارات تهران. ۱۳۹۰
- موسوی، سید محمد. درمان بیماری ها با زالوی ایرانی. انتشارات تهران. ۱۳۹۰
- پرینتکارد، سارا. (ترجمه فردون یاریاری) ماساژ درمانی چینی. ماساژ درمانی چینی. ۱۳۸۵ و
- سایر کتب و مجلات معتبر دیگر در زمینه پرستاری

سایر منابع پیشنهادی :

• گوئل س. راهنمای طب فشاری، مهدیزاده، ج. انتشارات نور دانش؛ ۱۳۸۱

به نام آنکه جان را فکرت آموخت

دانشگاه علوم پزشکی لرستان
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی
واحد برنامه‌ریزی درسی و آموزشی
طرح دوره (Course Plan)

- یورا یرگن، ماساژ درمانی پیشرفته، خدمت، ح.نویدی، ع.ا. حلی ساز، م.ت. سلیمانی، خ. چاپ اول، انتشارات رایزن. ۱۳۷۸
- پزشکی در ایران باستان، موبد سهراب خدابخشی، تهران، انتشارات فروهر، ۱۳۷۶.
مروری بر تاریخ و مبانی طب سنتی اسلام و ایران، دکتر محمدرضا شمس، انتشارات صهبای دانش، ۱۳۸۹.
تاریخ پزشکی ایران و سرزمین‌های خلافت شرقی، سیریل الگود، ترجمه باهر فرقانی، تهران، انتشارات امیر کبیر، ۱۳۷۱.
مروری بر کلیات طب سنتی ایران، دکتر محسن ناصری، دکتر رضائی زاده، دکتر چوپانی، دکتر انوشیروانی، نشر شهر، ۱۳۸۸

جدول هفتگی کلیات ارائه‌ی درس

جلسه	تاریخ	عنوان مطالب	استاد مربوط
۱	۹۵/۱۱/۱۷	معارفه، ارائه طرح دوره، تکالیف و فعالیتهای یادگیری	مدرسین
۲	۹۵/۱۱/۲۴	تاریخچه استفاده از طب مکمل و جایگزین، فلسفه، تعاریف و طبقه بندی	مدرسین
۳	۹۵/۱۱/۰۱	سیستم های رایج طب مکمل طب سوزنی یا چینی	دکتر صفدری
۴	۹۵/۱۱/۰۸	ادامه مبحث پیشین (طب سنتی، طب فشاری، هومیوپاتی)	سمینار دانشجویی (دکتر حسونند)
۵	۹۵/۱۱/۱۵	کاربرد درمان های ذهنی - جسمی و روانی (نماز و دعا، هیپنوتیزم، موسیقی درمانی، آرام سازی، یوگا، مراقب، درمان با رنگ ها، سایکواپمونولوژی، گروه درمانی، خنده درمانی)	سمینار دانشجویی (دکتر ساکی)
۶	۹۵/۱۱/۲۲	ادامه مبحث قبل	سمینار دانشجویی (دکتر ساکی)
۷	۹۶/۰۱/۱۵	کاربرد درمان های مبتنی بر زیست شناختی (طب گیاهی، تغذیه، آروماتراپی)	سمینار دانشجویی (دکتر حسونند)
۸	۹۶/۰۱/۲۲	درمان های مداخله ای جسمانی (ماساژ، حجامت، رفلکسولوژی، کایروپراکتیک، تکنیک الکساندر، تای چی)	سمینار دانشجویی (دکتر حسونند)
۹	۹۶/۰۱/۲۹	ادامه مبحث قبل	سمینار دانشجویی (دکتر حسونند)
۱۰	۹۶/۰۲/۰۵	درمان با استفاده از انرژی (لمس درمانی، انرژی درمانی)	سمینار دانشجویی (دکتر ساکی)